

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2004
IV. volební období

560

Vládní návrh

na vydání

zákona o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Z á k o n

ze dne.....,

o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení

HLAVA I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět a rozsah úpravy

(1) Tento zákon upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém.

(2) Tento zákon se vztahuje na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení¹⁾ (dále jen „škola“) a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociální péče.

§ 2

Pedagogický pracovník

(1) Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu¹⁾ (dále jen „přímá pedagogická činnost“); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo zaměstnancem státu nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu.²⁾ Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociální péče.

(2) Přímou pedagogickou činnost vykonává

- a) učitel,
- b) vychovatel,
- c) speciální pedagog,
- d) psycholog,

---

¹⁾ Zákon č. /2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a o změně některých zákonů (školský zákon).

²⁾ Např. zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

- e) pedagog volného času,
- f) asistent pedagoga,
- g) trenér,
- h) vedoucí pedagogický pracovník.

HLAVA II

Předpoklady a požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků

Díl 1

Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka a předpoklady pro výkon funkce ředitele školy

§ 3

Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka

(1) Pedagogickým pracovníkem může být ten, kdo splňuje tyto předpoklady

- a) plnou způsobilost k právním úkonům
- b) odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává,
- c) bezúhonnost,
- d) zdravotní způsobilost,
- e) znalost českého jazyka, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin nedbalostní spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti pedagogického pracovníka, pokud se na něj nehledí jako by nebyl odsouzen. Bezúhonnost prokazuje fyzická osoba před vznikem pracovněprávního vztahu předložením výpisu z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce. V průběhu trvání pracovněprávního vztahu je pedagogický pracovník povinen předložit řediteli školy výpis z evidence Rejstříku trestů, pokud byl pravomocně odsouzen za trestný čin, jímž by pozbyl předpoklad bezúhonnosti.

(3) Uznávání odborné kvalifikace a splnění podmínky bezúhonnosti u státních příslušníků členských států Evropské unie, případně jejich rodinných příslušníků, se řídí zvláštním právním předpisem.³⁾

§ 4

Znalost českého jazyka

(1) Fyzická osoba, která získala příslušnou odbornou kvalifikaci stanovenou tímto zákonem v jiném vyučovacím jazyce než českém, je povinna prokázat znalost českého jazyka zkouškou, pokud není dále stanoveno jinak.

---

³⁾ Zákon č. ..../2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace).

(2) Zkoušku z českého jazyka lze vykonat na vysoké škole v rámci programu celoživotního vzdělávání⁴⁾ nebo v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků¹⁾ nebo v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.¹⁾

(3) Zkouška nenahrazuje odbornou kvalifikaci k výuce českého jazyka na základních, středních a vyšších odborných školách.

(4) Prokázání znalosti českého jazyka se nevyžaduje u fyzické osoby

- a) která bude působit ve škole s jiným vyučovacím jazykem než českým,
- b) která úspěšně vykonala maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury,
- c) která vyučuje cizí jazyk nebo konverzaci v cizím jazyce.

§ 5

Předpoklady pro výkon funkce ředitele školy

(1) Ředitelem školy může být fyzická osoba, která splňuje předpoklady podle § 3 a získala praxi spočívající ve výkonu přímé pedagogické činnosti nebo v činnosti, pro kterou jsou potřebné znalosti stejného nebo obdobného zaměření, nebo v řídicí činnosti nebo v činnosti ve výzkumu a vývoji v délce

- a) 3 roky pro ředitele mateřské školy,
- b) 4 roky pro ředitele základní školy, základní umělecké školy a školských zařízení s výjimkou školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči,
- c) 5 let pro ředitele střední školy, jazykové školy, konzervatoře, vyšší odborné školy a školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči.

(2) Ředitelem školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“), krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí (dále jen „svazek obcí“) může být jen ten, kdo vedle předpokladů uvedených v odstavci 1 získal nejpozději do 2 let ode dne, kdy začal vykonávat funkci ředitele školy, znalosti v oblasti řízení školství absolvováním studia pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 24 odst. 4 písm. a).

(3) Povinnost absolvovat studium pro ředitele školy zřizované ministerstvem, krajem, obcí a svazkem obcí se nevztahuje na ředitele, který znalosti v oblasti řízení školství získal vysokoškolským vzděláním v akreditovaném studijním programu⁴⁾ školský management, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou zaměřeném na organizaci a řízení školství.

Díl 2

---

⁴⁾ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb. a zákona č. 147/2001 Sb.

Získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků

§ 6

Učitel mateřské školy

(1) Učitel mateřské školy získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na pedagogiku předškolního věku,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy¹⁾ v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání, nebo
- c) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání¹⁾ v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání.

(2) Učitel mateřské školy, který vzdělává ve třídě nebo škole zřízené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo
- b) vzděláním stanoveným pro učitele předškolního vzdělávání podle odstavce 1 a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

§ 7

Učitel prvního stupně základní školy

(1) Učitel prvního stupně základní školy získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na

- a) přípravu učitelů prvního stupně základní školy,
- b) pedagogiku předškolního věku a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy, nebo
- c) přípravu učitelů druhého stupně základní školy a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy.

(2) Učitel prvního stupně základní školy, který vzdělává ve třídě nebo škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo

- b) vzděláním stanoveným pro učitele prvního stupně základní školy podle odstavce 1 a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

§ 8

Učitel druhého stupně základní školy

(1) Učitel druhého stupně základní školy získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu

- a) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy,
- b) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy a všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy,
- c) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy,
- d) příslušného studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů druhého stupně základní školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou zaměřeném na přípravu učitelů druhého stupně základní školy, nebo
- e) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou zaměřeném na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy.

(2) Učitel druhého stupně základní školy, který vzdělává ve třídě nebo škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo
- b) vzděláním stanoveným pro učitele druhého stupně základní školy podle odstavce 1 a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

§ 9

Učitel střední školy

(1) Učitel všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu

- a) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy,
- b) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy a všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy,
- c) ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně vzdělávacího předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo
- d) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů jiné než střední školy a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy.

(2) Učitel odborných předmětů střední školy získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu

- a) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů odborných předmětů střední školy, nebo
- b) příslušného studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním získaným studiem v akreditovaném vzdělávacím programu v oblasti pedagogických věd uskutečňovaném zařízením dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „studium pedagogiky“).

(3) Učitel praktického vyučování získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu příslušného studijního oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky, nebo

c) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky.

(4) Učitel praktického vyučování zdravotnických studijních oborů musí mít také způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ v oboru, který vyučuje.

(5) Učitel odborného výcviku získává odbornou kvalifikaci vzděláním stanoveným pro učitele praktického vyučování podle odstavce 3 a středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu.

(6) Učitel střední školy, který vzdělává ve třídě nebo škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, získává odbornou kvalifikaci vzděláním stanoveným pro učitele střední školy podle odstavce 1 až 5 a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

§ 10

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední odborné škole a konzervatoři

(1) Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední odborné škole a konzervatoři získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu příslušného studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo studiem pedagogiky,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného osmiletého nebo šestiletého vzdělávacího programu příslušného oboru vzdělání konzervatoře,¹⁾
- c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo studiem pedagogiky,

---

⁵⁾ Vyhláška č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění zákona č. 425/1990 Sb.

- d) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením odpovídající části vzdělávacího programu konzervatoře a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo studiem pedagogiky, nebo
- e) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu střední odborné školy v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo studiem pedagogiky.

(2) Ředitel školy může upustit v odůvodněných případech od plnění předpokladu odborné kvalifikace u učitele uměleckého předmětu, který vykonává umělecko-pedagogickou činnost, pokud je nebo byl výkonným umělcem.⁶⁾

§ 11

Učitel vyšší odborné školy

(1) Učitel všeobecně vzdělávacích předmětů nebo odborných předmětů vyšší odborné školy získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu příslušného studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně vzdělávacího nebo odborného předmětu.

(2) Učitel praktického vyučování a odborné praxe získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu příslušného studijního oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování, nebo
- c) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu.

(3) Učitel praktického vyučování a odborné praxe zdravotnických studijních oborů musí mít také způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ v oboru, který vyučuje.

(4) Ředitel školy může upustit v odůvodněných případech od plnění předpokladu odborné kvalifikace u učitele uměleckého předmětu, který vykonává umělecko-pedagogickou činnost, pokud je nebo byl výkonným umělcem⁶⁾.

§ 12

Učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

---

⁶⁾ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu

- a) v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů cizích jazyků, nebo
- b) v oblasti společenských věd zaměřené na cizí jazyky a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo studiem pedagogiky.

§ 13

Učitel v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Učitel v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd, nebo
- b) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v jiném akreditovaném magisterském studijním programu než podle písmene a)

a pedagogickou praxí nebo praxí v oboru, který odpovídá charakteru vzdělávacích předmětů v délce nejméně 5 let a v rozsahu, který odpovídá nejméně polovině stanovené týdenní pracovní doby⁷⁾.

§ 14

Učitel náboženství

Učitel náboženství získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti teologických věd.

§ 15

Učitel odborného výcviku v zařízení sociální péče

Učitel odborného výcviku v zařízení sociální péče získává odbornou kvalifikaci jako učitel odborného výcviku podle § 9 odst. 5 a současně absolvováním akreditovaného vzdělávacího programu zaměřeného na speciální pedagogiku a uskutečňovaného zařízením dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

§ 16

Vychovatel

- (1) Vychovatel získává odbornou kvalifikaci

---

⁷⁾ § 83a zákoníku práce

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu uskutečňovaném vysokou školou v oblasti pedagogických věd zaměřené na vychovatelství,
- b) vysokoškolským vzděláním podle § 7 až 12 s výjimkou § 11,
- c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na vychovatelství,
- d) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu než podle písmene c) a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na vychovatelství, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na vychovatelství, nebo studiem pedagogiky,
- e) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu střední odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu vychovatelů, nebo
- f) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu střední školy a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na vychovatelství.

(2) Vychovatel, který vzdělává ve školském výchovném a ubytovacím zařízení nebo v jeho oddělení zřízeném pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku pro vychovatele, nebo
- b) vzděláním stanoveným pro vychovatele podle odstavce 1 a studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

§ 17

Pedagog volného času

Pedagog volného času získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na pedagogiku volného času,
- b) vysokoškolským vzděláním podle § 7 až 12 s výjimkou § 11,
- c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na pedagogiku volného času nebo vychovatelství,
- d) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu než podle písmene c) a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku volného času nebo vychovatelství, nebo studiem pedagogiky,
- e) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu střední odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na pedagogiku volného času nebo vychovatelství, nebo

- f) středním vzděláním s maturitní zkouškou a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku volného času nebo vychovatelství, nebo studiem pedagogiky.

§ 18

Speciální pedagog

Speciální pedagog získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem příslušného studijního oboru v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku.

§ 19

Psycholog

Psycholog získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu psychologie.

§ 20

Asistent pedagoga

Asistent pedagoga získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu uskutečňovaném vysokou školou v oblasti pedagogických věd zaměřené na pedagogické asistentství,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným studiem v akreditovaném vzdělávacím programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu pedagogických asistentů,
- c) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu pedagogických asistentů,
- d) středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání a studiem pedagogiky, nebo
- e) základním vzděláním a absolvováním akreditovaného vzdělávacího programu pro asistenty pedagoga uskutečňovaného zařízením dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

§ 21

Trenér

Trenér získává odbornou kvalifikaci

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů tělesné výchovy a získáním osvědčení nejméně II. třídy trenéra příslušné specializace,
- b) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu ve studijním oboru tělesná výchova a sport a získáním osvědčení nejméně II. třídy trenéra příslušné specializace,
- c) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v příslušné oblasti zaměřené na tělesnou výchovu a sport a získáním osvědčení nejméně II. třídy trenéra příslušné specializace, nebo
- d) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání nebo středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání a trenérskou školou tělovýchovných fakult a získáním osvědčení nejméně II. třídy trenéra příslušné specializace.

§ 22

Společná ustanovení k získávání odborné kvalifikace

Předpokladem odborné kvalifikace učitelů vyučujících děti, žáky a studenty, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, je také prokázaná znalost znakové řeči.

HLAVA III

Přímá pedagogická činnost

§ 23

Rozsah přímé pedagogické činnosti

(1) Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti stanoví ředitel školy pedagogickému pracovníkovi na období školního vyučování nebo na pololetí školního vyučování¹⁾. Ředitel zařízení sociální péče stanoví rozsah hodin přímé pedagogické činnosti na období kalendářního roku.

(2) Ředitel školy zřizované ministerstvem, krajem, obcí a svazkem obcí stanoví týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti podle zvláštního právního předpisu.⁸⁾ Při sjednání nebo povolení kratší než stanovené týdenní pracovní doby se úměrně tomu sníží rozsah přímé pedagogické činnosti.

(3) Ředitel školy nebo ředitel zařízení sociální péče může nařídít pedagogickému pracovníkovi konání přímé pedagogické činnosti nad jemu stanovený rozsah nejvýše v rozsahu 4 hodin týdně, další 2 hodiny s ním může dohodnout.

---

⁸⁾ Nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění nařízení vlády č. 153/1999 Sb. a nařízení vlády č. 400/2002 Sb.

HLAVA IV

Další vzdělávání a kariérní systém pedagogických pracovníků škol zřizovaných ministerstvem, krajem, obcí a svazkem obcí a zařízení sociální péče

§ 24

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

⁽¹⁾ (1) Dalším vzděláváním si pedagogičtí pracovníci prohlubují svou kvalifikaci.⁹⁾

(2) Pedagogičtí pracovníci se mohou účastnit dalšího vzdělávání, kterým si rozšiřují kvalifikaci.

(2)

(3) (3) Ředitel školy organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků podle plánu dalšího vzdělávání, který stanoví po předchozím projednání s příslušným odborovým orgánem. Při stanovení plánu dalšího vzdělávání je nutno přihlížet ke studijním zájmům pedagogického pracovníka, potřebám a rozpočtu školy.

(4)

(5) (4) Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje

(6)

(7) a) na vysokých školách, v zařízeních dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a v jiných zařízeních (dále jen „vzdělávací instituce“) na základě akreditace udělené ministerstvem,

(8) b) samostudiem,

(9) c) dalším vzděláváním zdravotnických pracovníků podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ v případě učitelů zdravotnických studijních oborů.

(10)

(11) (5) Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 4 písm. a) je osvědčení vydané vzdělávací institucí, která další vzdělávání pořádala.

(12)

(6) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy a podmínky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a způsob jeho ukončení. Ministerstvo vnitřně stanoví prováděcím právním předpisem druhy a podmínky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a způsob jeho ukončení pro pedagogické pracovníky škol zřizovaných Ministerstvem vnitřně.

§ 25

---

⁹⁾ § 141a zákoníku práce.

Akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů

(1) Ministerstvo akredituje pro účely tohoto zákona vzdělávací instituce a jejich vzdělávací programy zaměřené na další vzdělávání pedagogických pracovníků na základě žádosti fyzické nebo právnické osoby (dále jen „žadatel“) a za podmínek stanovených tímto zákonem. Ministerstvo vede evidenci žadatelů, která obsahuje údaje uvedené v § 26 odst. 1 případně § 27 odst. 1. Osobní údaje o fyzických osobách vedené v této evidenci zpracovává ministerstvo v souladu se zvláštním zákonem.¹⁰⁾

(2) Akreditace vzdělávací instituce se uděluje na dobu 6 let. Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu 3 let. Před uplynutím lhůty podle věty první a druhé může držitel akreditace vzdělávací instituce nebo akreditace vzdělávacího programu požádat o její obnovení.

(3) Akreditace vzdělávací instituce nebo akreditace vzdělávacího programu je nepřevoditelná a nepřechází na právní nástupce.

(4) Ministerstvo kontroluje činnost akreditovaných vzdělávacích institucí při uskutečňování akreditovaných programů.

(5) Zjistí-li ministerstvo při kontrole nedostatky při uskutečňování vzdělávacího programu, vyzve vzdělávací instituci, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu. Nejednala-li vzdělávací instituce ve stanovené lhůtě nápravu, ministerstvo jí akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu odejme.

(6) Ministerstvo akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu odejme i v případě, že na straně vzdělávací instituce nastaly takové okolnosti, které by odůvodňovaly zamítnutí žádosti o akreditaci vzdělávací instituce nebo akreditaci vzdělávacího programu.

(7) Postup při výkonu kontroly činnosti akreditovaných vzdělávacích institucí podle odstavce 4 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 26

Akreditace vzdělávací instituce

(1) Žádost o akreditaci vzdělávací instituce obsahuje jméno, příjmení, místo podnikání a identifikační číslo žadatele, je-li žadatel fyzickou osobou, nebo název, sídlo, popřípadě umístění organizační složky, statutární orgán a identifikační číslo žadatele, je-li žadatel právnickou osobou.

(2) Součástí žádosti o akreditaci vzdělávací instituce musí být i žádost o akreditaci alespoň jednoho vzdělávacího programu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 27.

(3) K žádosti o akreditaci vzdělávací instituce se přiloží

---

¹⁰⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb. a zákona č. 517/200 Sb.

- a) oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu,¹¹⁾
- b) přehled o personálním, technickém a materiálním vybavení žadatele o akreditaci vzdělávací instituce v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- c) přehled o dosavadní činnosti žadatele o akreditaci,
- d) vzdělávací program o jehož akreditaci se současně žádá.

(4) Ministerstvo udělí fyzické nebo právnické osobě akreditaci vzdělávací instituce, splňuje-li podmínky uvedené v odstavci 1 až 3; vychází přitom z posouzení akreditační komise.

(5) Ministerstvo akreditaci vzdělávací instituci neudělí, jestliže fyzická nebo právnická osoba

- a) k žádosti nepřiložila doklady podle odstavce 3,
- b) k žádosti uvedla nesprávné nebo neúplné údaje a ve lhůtě stanovené ministerstvem je neopravila nebo nedoplnila,
- c) přiložila vzdělávací program, který nesplňuje náležitosti podle § 27 odst. 3,
- d) přiložila vzdělávací program, který akreditační komise nedoporučí k akreditaci.

(6) Ministerstvo vede seznam všech akreditovaných vzdělávacích institucí a programů, který zveřejňuje vždy k počátku školního roku ve Věstníku ministerstva a na internetových stránkách ministerstva.

§ 27

Akreditace vzdělávacího programu

(1) Žádost o akreditaci vzdělávacího programu obsahuje jméno, příjmení, místo podnikání a identifikační číslo žadatele, je-li žadatel fyzickou osobou, nebo název, sídlo, popřípadě umístění organizační složky, statutární orgán a identifikační číslo žadatele, je-li žadatel právnickou osobou.

(2) K žádosti o akreditaci vzdělávacího programu se přiloží

- a) ověřená kopie akreditace vzdělávací instituce, která bude vzdělávací program uskutečňovat, nebo žádost fyzické nebo právnické osoby o akreditaci vzdělávací instituce,
- b) vzdělávací program.

(3) Vzdělávací program obsahuje

- a) název, typ, formu a cíle; typ vzdělávacího programu vyjadřuje druh dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; forma vzdělávacího programu vyjadřuje, zda jde o vzdělávání prezenční, distanční nebo o jejich kombinaci,
- b) vzdělávací předměty a jejich charakteristiku,
- c) vzdělávací plán, který stanoví časovou a obsahovou posloupnost vzdělávacích předmětů a dobu vzdělávání,
- d) seznam lektorů s uvedením jejich jmen, příjmení a odborných předpokladů pro vzdělávací program.

---

¹¹⁾ Zákon č. ... /2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a o změně některých zákonů (školský zákon).
Zákon č. 111/1998 Sb.
Živnostenský zákon.
Obchodní zákoník.

(4) Ministerstvo udělí fyzické nebo právnické osobě akreditaci vzdělávacího programu, splňuje-li vzdělávací program podmínky uvedené v odstavci 3; vychází přitom z posouzení akreditační komise.

(5) Ministerstvo akreditaci neudělí, jestliže fyzická nebo právnická osoba

- a) k žádosti nepřipojila doklady podle odstavce 2,
- b) v žádosti uvedla nesprávné nebo neúplné údaje a ve lhůtě stanovené ministerstvem je neopravila nebo nedoplnila,
- c) přiložila vzdělávací program, který nesplňuje požadavky podle odstavce 3,
- d) přiložila vzdělávací program, který akreditační komise nedoporučí k akreditaci.

§ 28

Akreditační komise

(1) Ministerstvo zřizuje akreditační komisi jako svůj poradní orgán pro udělování akreditací podle § 25 až 27.

(2) Členy akreditační komise jmenuje a odvolává ministr školství, mládeže a tělovýchovy. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem složení akreditační komise a pravidla její činnosti.

(3) Akreditační komise posuzuje zejména

- a) plnění podmínek pro udělení akreditace
- b) obsah vzdělávacího programu
- c) odborné předpoklady lektorů

(4) Na základě posouzení skutečností uvedených v odstavci 3 zpracuje akreditační komise stanovisko k žádosti.

§ 29

Kariérní systém

(1) Kariérní systém je soubor pravidel, stanovených pro zařazení pedagogických pracovníků do kariérních stupňů.

(2) Kariérní stupeň je určen popisem činností, odbornou kvalifikací, popřípadě dalšími kvalifikačními předpoklady a systémem hodnocení, které musí pedagogický pracovník plnit, aby tyto činnosti mohl vykonávat.

(3) Zařazení pedagogického pracovníka do vyššího kariérního stupně je podmíněno

a) výkonem činností

1. specializovaných, nebo metodických, nebo metodologických, nebo náročnějších zejména z hlediska psychické námahy a náročnosti na přípravu,
2. řídicích,

b) plněním odborné kvalifikace podle § 6 až 21 a u činností, které stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem, též plněním dalších kvalifikačních předpokladů.

(4) Dalšími kvalifikačními předpoklady jsou

- a) pedagogická praxe, kterou se rozumí výkon přímé pedagogické činnosti,
- b) osvědčení o způsobilosti k výkonu specializované nebo metodické nebo metodologické nebo řídicí činnosti vydané akreditovanou vzdělávací institucí (dále jen „osvědčení o způsobilosti“).

(5) Podmínky zařazení pedagogického pracovníka do kariérního stupně, popis činností, délku pedagogické praxe, podmínky získávání osvědčení a systém hodnocení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem vydaným podle § 24 odst. 6.

(6) Osvědčení o způsobilosti podle odst. 4 písm. b) vydané pedagogickému pracovníkovi musí obsahovat tyto náležitosti

- a) jméno, příjmení, titul, datum a místo narození pedagogického pracovníka,
- b) číslo osvědčení,
- c) označení kariérního stupně a činnosti podle odstavce 3, pro které pedagogický pracovník získal způsobilost,
- d) datum vydání,
- e) razítko vzdělávací instituce,
- f) podpis oprávněného pracovníka.

(7) Ministerstvo vede evidenci všech osvědčení vydaných vzdělávacími institucemi podle odstavce 4. Osobní údaje o fyzických osobách vedené v této evidenci zpracovává ministerstvo v souladu se zvláštním zákonem.¹⁰⁾

HLAVA V

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 30

Za pedagogické pracovníky podle tohoto zákona se považují též pedagogičtí pracovníci, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona splňují předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle dosavadních právních předpisů.

§ 31

Další kvalifikační předpoklady získané v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadních právních předpisů zůstávají nedotčeny.

§ 32

Fyzická osoba, která nespĺňuje předpoklad podle § 3 odst. 1 písm b), může vykonávat přímou pedagogickou činnost po dni nabytí účinnosti tohoto zákona

- a) nejdéle po dobu pěti let, pokud v této době ne zahájí studium, kterým potřebný předpoklad získá a toto studium úspěšně ukončí,
- b) jestliže vysoké školy pro výuku odborných předmětů ve střední a vyšší odborné škole neumožňují přístup k vysokoškolskému vzdělání v akreditovaném studijním programu příslušného studijního oboru; v tomto případě je postačující získání nejvyššího dosažitelného vzdělání v příslušném oboru.

§ 33

Ředitel školy zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, který nezískal znalosti v oblasti řízení školství absolvováním studia pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 24 odst. 4 písm. a) a vykonává funkci ředitele školy ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, může vykonávat tuto funkci nejdéle po dobu 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nevykonává funkci ředitele školy alespoň 10 let.

§ 34

Na řízení o udělení akreditace vzdělávací instituce nebo vzdělávacího programu se vztahují obecné předpisy o správním řízení¹²⁾, pokud není dále stanoveno jinak. O žádosti k udělení akreditace vzdělávací instituce nebo vzdělávacího programu ministerstvo rozhodne do 120 dnů od jejího doručení.

§ 35

Služební poměry pedagogických pracovníků škol zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a Ministerstvem spravedlnosti se řídí zvláštními právními předpisy.¹³⁾ Na ředitele škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra se ustanovení § 5 nevztahuje. Na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra se ustanovení § 9 odst. 2, 3 a 4, § 11 a § 24 odst. 3 vztahuje přiměřeně.

§ 36

Na osobu vykonávající funkci ředitele školy ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se ustanovení § 5 odst. 1 písm. a), b) a c) nevztahují.

---

¹²⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

¹³⁾ Zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 555/1992 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 33/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb., zákona č. 265/2001 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb., zákona č. 254/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákoníku práce

§ 37

Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 88/1968 Sb., zákona č. 153/1969 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 146/1971 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 72/1982 Sb., zákona č. 111/1984 Sb., zákona č. 22/1985 Sb., zákona č. 52/1987 Sb., zákona č. 98/1987 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 3/1991 Sb., zákona č. 297/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 74/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 287/1995 Sb., zákona č. 138/1996 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 257/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 6/2002, zákona č. 136/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb. a zákona č. 274/2003 Sb., se mění takto:

1. Za § 29a se vkládá nový § 29b, který včetně poznámek pod čarou č. 4a a 4b zní:

„§ 29b

Ustanovení o dohodě podle § 29a na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení^{4a)} zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí a svazkem obcí a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociální péče^{4b)} nelze použít.

-----
^{4a)} Zákon č. .../2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

^{4b)} § 66 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.“

2. V § 82 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydá vyhlášku, kterou stanoví pro zaměstnance škol a školských zařízení^{4a)} zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí a svazkem obcí pracovní řád. Věta první odstavce 3 se nepoužije.“

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

3. V § 82 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Věta druhá se v případě odstavce 4 nepoužije.“

4. V § 141a se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení^{4a)} zřizovaných

Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí a svazkem obcí přísluší volno k účelům podle odstavce 1 v rozsahu 6 pracovních dnů; za dobu tohoto volna přísluší mzda. Trvá-li pracovní poměr jen část školního roku, přísluší za každé 2 měsíce trvání pracovního poměru jedna šestina volna podle věty první. Ředitel školy určuje čerpání volna na dobu, kdy tomu nebrání vážné provozní důvody.“.

§ 38
Přechodné ustanovení

Do vydání pracovního řádu podle zákoníku práce se postupuje podle § 58 písm. b) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

§ 39

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů se mění takto:

1. V § 18 se odstavec 1 včetně poznámky pod čarou zrušuje. Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 1 a 2.
2. V § 18 odst. 1 se slovo „pracovníka“ nahrazuje slovy „pracovníka^{8a)} v zařízení nebo ve středisku“.
3. Poznámka pod čarou č. 8a zní: „^{8a)} § 2 odst. 1 zákona č. .../2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.“.
4. V § 18 odst. 2 se za slovo „pracovníci“ vkládají slova „v zařízení nebo ve středisku“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech

§ 40

Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 201/1997 Sb.,

zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 217/2000 Sb., zákona č. 492/2001 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 421/2002 Sb. se mění takto:

1. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který včetně poznámek pod čarou č. 8a a 8b zní:

„§ 8a

Příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah

Pedagogickému pracovníkovi^{8a)} přísluší za hodinu přímé pedagogické činnosti^{8a)}, kterou vykonává nad rozsah hodin stanovený ředitelem školy nebo ředitelem zařízení sociální péče podle zvláštního právního předpisu^{8b)} příplatek ve výši průměrného hodinového výdělku.

-----
^{8a)} § 2 zákona č. .../2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

^{8b)} Nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění nařízení vlády č. 153/1999 Sb. a nařízení vlády č. 400/2002 Sb.

2. Za § 9 se vkládá nový § 9a, který včetně poznámky pod čarou č. 8c zní:

„§ 9a

Pedagogickému pracovníkovi, který vedle přímé pedagogické činnosti^{8a)} vykonává také specializované činnosti, k jejichž výkonu jsou nezbytné další kvalifikační předpoklady^{8c)}, se poskytuje příplatek ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně.

-----
^{8c)} Zákon č. .../2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů a vyhláška č. .../2004 Sb., o kariérním růstu a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.“

3. V § 23 odst. 1 se písm. g) zrušuje. Dosavadní písmena h) a i) se označují jako písmena g) a h).

ČÁST PÁTÁ Účinnost

§ 41

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 2004.

Obecná část

Pro realizaci dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky má rozhodující význam zejména odborná úroveň a osobní kvality pracovníků ve školství. Chystané změny budou klást výrazně vyšší nároky a požadavky na výkon výchovně vzdělávací práce, takže je nezbytné vytvořit právní rámec, který pedagogickým pracovníkům zajistí zlepšení podmínek a pozmění systém odměňování tak, že nebude založen jen na délce praxe, ale i na kariéřním růstu. Pedagogické povolání musí získat na prestiži a musí se stát atraktivním a perspektivním povoláním i pro mladé lidi. Je třeba zvrátit nepříznivý vývoj zvyšování věkového průměru pedagogických pracovníků a tendenci absolventů pedagogických fakult a mladých pedagogů, zejména mužů, hledat pracovní uplatnění mimo resort školství.

Je proto třeba usilovat o zvýšení a posílení profesního postavení pedagogů ve společnosti, podporovat jejich náročnou práci a motivovat je k osobnímu rozvoji i k účasti na rozvoji školy. Neuspokojivá úroveň odměňování je jednou z velmi vážných příčin malé atraktivity pedagogického povolání. Vláda ČR a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přijaly závazek postupně zvyšovat platy pedagogických pracovníků na úroveň relativně srovnatelnou se zeměmi Evropské unie. Národní program rozvoje vzdělávání v ČR („Bílá kniha“) předpokládá postupný nárůst platu pedagogů na 137 % celkového průměrného platu v české ekonomice už k roku 2007.

V resortu školství dochází ke změně základních školských zákonů. Dosavadní školský zákon bude nahrazen zákonem o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Jelikož tento zákon již nebude upravovat právní poměry pedagogických pracovníků, navrhuje se samostatný zákon o pedagogických pracovnících.

Návrh zákona stanoví novou definici pedagogického pracovníka, předpoklady pro výkon pedagogické činnosti, získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků, podmínky pro výkon funkce ředitele škol a školských zařízení, systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich kariéřní růst.

S úpravou právních poměrů pedagogických pracovníků škol a školských zařízení úzce souvisí i úprava jejich pracovněprávních vztahů. Navrhuje se proto upravit v některých dílčích ustanoveních i zákoník práce. Kromě nové právní úpravy pracovního poměru na dobu určitou, jež je obsahem změny zákoníku práce ve vládním návrhu zákona (tisk 261), která se bude v plném rozsahu vztahovat na všechny zaměstnavatele a jejich zaměstnance, se navrhuje v části druhé předkládaného návrhu zákona upravit také záležitosti týkající se tzv. smluvní konkurenční doložky – bod 1 (§ 29b zákoníku práce), vydávání pracovního řádu - bod 2 a 3 (§ 82 zákoníku práce) a volna poskytovaného k individuálním studijním účelům - bod 4 (§ 141a zákoníku práce).

I. Zhodnocení platného právního stavu.

Aby současná právní úprava nadále plnila svůj účel, je třeba úpravy některých právních předpisů:

- Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Obsahuje definici pedagogického pracovníka a způsobilost k pedagogické činnosti, které v současné době již nevyhovují.
- Vyhláška 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Předpoklady odborné kvalifikace je potřeba upravit přímo zákonem.
- Nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění nařízení vlády č. 153/1999 Sb. a nařízení vlády č. 400/2002 Sb. Tímto právním předpisem ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) stanoví počet vyučovacích hodin pro jednotlivé kategorie pedagogických pracovníků, zaměstnaných ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí, krajem a ministerstvem. Je žádoucí upravit v zákoně maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti nad takto stanovenou míru s ohledem jak na její kvalitu, tak na potřebu škol a školských zařízení.
- Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Zákoník práce upravuje pracovněprávní vztahy obecně. Vzhledem ke specifickým podmínkám ve školství je však třeba některé instituty upřesnit nebo upravit odchylně.
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého jsou odměňováni pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných obcí, krajem a ministerstvem. S ohledem na vytvoření kariéry pedagogických pracovníků je třeba zákon upravit.
- Nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, které je prováděcím předpisem k zákonu č. 143/1992 Sb.
- Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку, ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě jsou odměňováni pracovníci škol soukromých a církevních.

II. Odůvodnění hlavních principů navrhovaného zákona

- přispět ke zvýšení kvality výchovně vzdělávací činnosti
- zvýšit prestiž učitelského povolání
- zajistit odměňování specifických pedagogických činností
- vyrovnat platovou úroveň učitelů základních škol na úroveň učitelů škol středních a vyšších odborných
- vytvořit kariérní systém, definovat požadavky pro výkon pedagogických činností a motivovat tím pedagogické pracovníky k dalšímu vzdělávání
- podpořit kvalifikační růst řídicích pracovníků škol
- vytvořit stabilizované pedagogické sbory

III. Způsob promítnutí navrhovaného řešení do právního řádu

Navrhované věcné řešení se promítne do právního řádu České republiky částečně samostatnou právní úpravou a částečně novelizací některých stávajících právních předpisů (zákoník práce, zákon o platu, zákon č. 109/2002 Sb.).

IV. Nezbytnost právní úpravy

Profesionální úroveň pedagogických pracovníků, zvýšení prestiže jejich povolání a vytvoření důstojných podmínek pro práci pedagogických pracovníků je nezbytným předpokladem pro zajištění kvality vzdělávacího systému.

Právní poměry pedagogických pracovníků dosud okrajově upravuje školský zákon. Školský zákon však bude zrušen zákonem o vzdělávání. Návrh zákona o vzdělávání právní poměry pedagogických pracovníků neupravuje, a proto je třeba vydat samostatný zákon o pedagogických pracovnících, aby nevznikla mezera v právním řádu.

V. Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaný zákon je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

VI. Soulad s mezinárodními smlouvami a s právem Evropských společenství

Návrh zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Z hlediska souladu navrhovaného zákona s právem Evropských společenství lze konstatovat, že navrhovaný zákon o pedagogických pracovnících je slučitelný jak s primárním, tak sekundárním právem ES.

VII. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah

Předkladatel nepředpokládá v období od nabytí účinnosti zákona až do konce roku 2006 žádné zvýšené finanční nároky na státní rozpočet. Případné navýšení výdajů, které bude v tomto období přijetím zákona vyvoláno, bude schopno Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zabezpečit z vlastních zdrojů. V dalším období se projeví postupné navyšování nároků na státní rozpočet z titulů dále uvedených.

- Předkládaný návrh zákona o pedagogických pracovnících nově zavádí některé „instituty“, z nichž pouze specializační příplatek přinese postupný dopad do veřejných rozpočtů. Tento dopad se však výrazněji projeví až v období let 2007 – 2010.

- **specializační příplatek** pro pedagogické pracovníky, kteří vykonávají specializované pedagogické činnosti.

Základem, z něž bilance dopadu vychází, je předpoklad, že tyto činnosti bude v cílovém horizontu, jímž by měl být rok 2010, vykonávat cca 1/3 všech pedagogických zaměstnanců (tj. cca 50 000 zaměstnanců) a průměrná výše specializačního příplatku dosáhne 1500 Kč/měsíc.

Náběh tohoto systému bude postupný, takže dopad bude rozložen do období 5 až 6 let od nabytí účinnosti zákona. V letech 2004 a 2005 bude dopad nulový a dopad v roce 2006 ve výši cca 30-45 mil. Kč, bude moci Ministerstvo

školství, mládeže a tělovýchovy substituovat úsporami vyplývajícími z úbytku výkonů základního i středního školství, nad rámec predikce reformy veřejných financí. Z tohoto titulu lze konstatovat, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nebude uplatňovat dopady v rámci rozpočtového výhledu 2004 – 2006.

- Postupný náběh je nutno očekávat vzhledem k následujícím skutečnostem: postupná akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů bude zahájena až po nabytí účinnosti výše uvedeného zákona a příslušné prováděcí vyhlášky;
- náběh bude limitován kapacitou akreditovaných vzdělávacích institucí, která se nezvýší naráz, ale bude postupně narůstat;
- ustanovení § 29 zakládá právo pedagogickým pracovníkům se vzdělávat, avšak o tom, kde a jak se pracovník bude vzdělávat, bude rozhodovat ředitel školy, který další vzdělávání pedagogických pracovníků včetně kariérního růstu organizuje. Četnost tohoto vzdělávání bude tedy podmíněna potřebami škol a školských zařízení.

První studenti budou do příslušného druhu specializačního studia přijati nejdříve v září 2005, jelikož nejdříve musí proběhnout akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů. Z reálných možností systému vyplývá, že první studium zahájí maximálně 5 tisíc osob. Studium bude trvat alespoň jeden rok. První nároky na specializační příplatek se tedy dají očekávat v druhé polovině roku 2006. Vzhledem k počtu studujících a výši příplatku by tyto nároky měly ve zbytku roku 2006 činit nejvýše 45 mil Kč. Takový dopad dokáže resort školství pokrýt v rámci schválených výdajových limitů své kapitoly.

V dalších letech očekáváme postupný nárůst o cca 10 tisíc studujících ročně. Celkový dopad v roce 2007 bude tedy cca 180 mil. Kč (2 x 45 mil. Kč z roku 2006 + 90 mil. z roku 1997). V roce 2008 bude dopad činit cca 360 mil. Kč (2x45 mil. Kč z roku 2006 + 2x90 mil. Kč z roku 2007 + 90 mil. Kč z roku 2008), až v roce 2010 se předpokládá výsledný dopad 900 mil. Kč.

Jelikož Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy hodlá k úhradě nákladů, které budou ze zavedení kariérního růstu vyplývat, využít větší část stávajících finančních prostředků určených na další vzdělávání pedagogických pracovníků, pokryje se těmito prostředky i část dopadu v letech 2007 a dále.

- studijní volno

Jelikož nárok na poskytnutí studijního volna se v návrhu snížil z 12 dní na 6 lze konstatovat, že není třeba předpokládat dopady na státní rozpočet. Čerpání studijního volna bude zabezpečováno přednostně v době dalších prázdnin. Část studijního volna, která bude čerpána mimo období prázdnin, nepřekročí v žádném případě rozsah studijního volna, které je pedagogickými pracovníky ve školství čerpáno již v současné době (v rámci dosavadního systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) a je pokryto již nyní prostředky přidělovanými na „přímé vzdělávací“ výdaje podle § 8 odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., v platném znění. Institut studijního volna v tomto zákoně je tedy vlastně pouze právní kodifikací stávajícího stavu a finanční nároky vyplývající ze studijního volna tedy nelze předpokládat.

- příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah

Na tento příplatek se nepředpokládá nárok na státní rozpočet, neboť dosud byla přímá pedagogická činnost pedagogických pracovníků vykonávaná v rámci pracovní směny odměňována jako přesčasová práce nebo formou osobního příplatku či odměn.

Zvláštní část

K § 1

Ustanovení § 1 vymezuje předmět právní úpravy a osobní působnost. Zákon se vztahuje na pracovníky škol a školských zařízení všech zřizovatelů, pokud jsou zařazeny rejstříku škol a školských zařízení.

K § 2

Navrhuje se obecná definice pedagogického pracovníka. Definice stanoví zásadu, že činnost pedagogického pracovníka může být vykonávána jen v pracovněprávním vztahu. Pedagogickým pracovníkem podle navrhované úpravy je také ředitel, který je do funkce určen z osob statutárního orgánu právnické osoby zřízené podle zvláštních předpisů (dle právní úpravy v návrhu školského zákona). Dále definice obsahuje charakteristiku přímé pedagogické činnosti.

K § 3 až 5

Návrh zákona vymezuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka. V § 3 jsou uvedeny předpoklady pro všechny pedagogické pracovníky, tj. plná způsobilost k právním úkonům, odborná kvalifikace, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a zkouška z českého jazyka a v § 5 předpoklady pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení, kterými jsou pedagogická praxe (délka je pro ředitele jednotlivých druhů škol stanovena v odstavci 1) a znalosti v oblasti řízení školství získané funkčním studiem pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (tato povinnost se nevztahuje na ředitele, kteří získali znalosti v oblasti řízení školství vysokoškolským vzděláním v akreditovaném studijním programu Školský management, popř. vzděláním v programu celoživotního vzdělávání na vysoké škole zaměřeném na organizaci a řízení školství.

K § 6 až 22

Ustanovení § 6 – 21 reagují na potřebu stanovit získávání odborné kvalifikace pro jednotlivé kategorie pedagogických pracovníků přímo zákonem. Dosud je odborná kvalifikace (resp. odborná a pedagogická způsobilost) pedagogických pracovníků stanovena vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

K § 23

Ustanovení umožňuje řediteli školy stanovit pedagogickému pracovníkovi týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti (ředitel školy zřizované ministerstvem, krajem, obcí a svazkem obcí stanoví rozsah hodin přímé pedagogické činnosti podle zvláštního právního

předpisu, kterým je nařízení vlády č. 68/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství). Konání práce nad takto ředitelem stanovený rozsah bude možné pedagogickému pracovníkovi nařídít nejvýše v rozsahu 4 hodin týdně, další 2 hodiny s ním bude možné dohodnout.

Pedagogickému pracovníkovi bude náležet za hodinu přímé pedagogické činnosti, kterou vykoná v rámci pracovní směny nad rozsah hodin stanovený ředitelem školy nebo ředitelem zařízení sociální péče příplatek ve výši průměrného hodinového výdělku - viz § 40 bod 1.

K § 24 a § 25-28

Dalším vzděláváním si pedagogičtí pracovníci prohlubují svou kvalifikaci (účast na něm je výkonem práce, za který náleží plat – viz § 126 odst. 2 zákoníku práce). Návrh dále stanoví možnost účasti pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání, jimž si rozšiřují kvalifikaci k výkonu specializovaných, metodických, metodologických a řídicích pedagogických činností.

Zákon současně stanoví, ve kterých vzdělávacích institucích se bude další vzdělávání pedagogických pracovníků uskutečňovat. Zárukou, že se pedagogům dostane kvalitního vzdělávání, budou akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů. Cílem akreditace je zajištění kvalitní a jednotné úrovně odborných znalostí potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti. Pro posuzování žádostí o akreditaci zřídí ministerstvo jako svůj poradní orgán akreditační komisi.

Navrhuje se, aby ministerstvo „vyhláškou o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků“ stanovilo druhy a způsob ukončování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a postup při výkonu kontroly činnosti akreditovaných vzdělávacích institucí. Obdobné zmocnění se navrhuje také pro Ministerstvo vnitra pro další vzdělávání pedagogických pracovníků škol jím zřizovaných.

K § 29

Nově se upravuje kariérní systém pedagogických pracovníků, který je tvořen souborem pravidel stanovených pro zařazení pedagogických pracovníků do kariérních stupňů. Kariérní systém umožní pedagogickým pracovníkům postup v povolání v tzv. kariérních stupních, které jsou určeny odbornou kvalifikací, činnostmi, jež budou muset pedagogičtí pracovníci v příslušném kariérním stupni vykonávat (náročnější, specializovaná, metodická, metodologická nebo řídicí činnost), systémem hodnocení, popřípadě dalšími kvalifikačními předpoklady, kterými jsou pedagogická praxe nebo osvědčení o způsobilosti k výkonu výše uvedených činností. Výkon činnosti charakteristické pro příslušný kariérní stupeň po splnění dalších kvalifikačních předpokladů (podmínky zařazení pedagogického pracovníka do kariérního stupně stanoví pro jednotlivé kategorie pedagogických pracovníků ministerstvo vyhláškou o kariérním růstu a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků) bude pro pedagogického pracovníka znamenat postup do vyšší platové třídy (v souladu s nařízením vlády č. 469/2002 Sb.) nebo nárok na specializační příplatek (viz § 40 bod 2) či příplatek za vedení podle zákona o platu.

K § 30 a 31

Navrhuje se, aby se za pedagogické pracovníky podle tohoto zákona považovali také pedagogičtí pracovníci, kteří ke dni účinnosti zákona splňovali předpoklady pro výkon pedagogické činnosti podle dosavadních právních předpisů. Stejně tak se navrhuje, aby i další kvalifikační předpoklady, které pedagogičtí pracovníci získali v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků před účinností tohoto zákona, zůstaly nedotčeny.

K § 32

Ustanovení umožňuje výkon přímé pedagogické činnosti fyzickým osobám, které nesplňují předpoklad odborné kvalifikace, pokud ve stanovené lhůtě zahájí a úspěšně ukončí studium potřebné k získání odborné kvalifikace. Pokud však takové studium nezahájí ve stanovené době, nebudou moci nadále přímou pedagogickou činnost vykonávat. Přímou pedagogickou činnost budou moci vykonávat také učitelé odborných předmětů středních a vyšších odborných škol v případě, že na vysokých školách nelze získat vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v příslušném oboru.

K § 33 a 36

Navrhuje se, aby ředitelé škol zřizovaných ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, kteří vykonávají funkci ředitele školy ke dni účinnosti tohoto zákona a kteří nezískali znalosti v oblasti řízení školství (viz § 5 odst. 2 a 3), mohli vykonávat tuto funkci nejdéle po dobu pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nevykonávají funkci ředitele školy alespoň deset let (ředitelé, kteří budou ke dni účinnosti zákona ve funkci nejméně deset let, prošli v období, kdy byli řízení školskými úřady tzv. rekonkurzy, při nichž museli prokazovat znalosti z oblasti řízení školství – z toho důvodu se jeví opětovné prokazování těchto znalostí nadbytečné a finančně i administrativně náročné).

Dále se navrhuje, aby se na osoby vykonávající funkci ředitele školy ke dni nabytí účinnosti zákona, nevztahovala ustanovení o délce praxe potřebné k výkonu funkce ředitele školy.

K § 34

Navrhuje se, aby se na řízení o udělení akreditace vzdělávací instituce a vzdělávacího programu vztahovaly obecné předpisy o správním řízení.

K § 35

Služební poměry pedagogů působících na školách zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a Ministerstvem spravedlnosti se budou i nadále řídit zvláštními právními předpisy. Na ředitele škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra se nebude vztahovat ustanovení § 5, které stanovuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy. Dále se navrhuje, aby se ustanovení týkající se odborné kvalifikace učitelů středních a vyšších odborných škol, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vztahovala na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra pouze přiměřeně.

K § 37

K bodu 1

Podobně jako je tomu u úředníků územních samosprávných celků, na které se vztahuje zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, navrhuje se i v případě pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, jakož i u pedagogických pracovníků v zařízeních sociální péče, vyloučit možnost uzavírat s nimi tzv. konkurenční doložku. Zároveň se bere v úvahu, že ve vládním návrhu (tisk 261) se navrhuje změnit ustanovení § 29 odst. 2 a 3 zákoníku práce. Je navrženo v ustanovení § 29 odst. 2 zákoníku práce zrušit větu druhou a třetí a zároveň zrušit § 29 odst. 3 zákoníku práce.

K bodu 2 a 3

Tak jako je tomu i v dosavadní právní úpravě § 58 písm. b) školského zákona, navrhuje se zmocnit Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k vydání pracovního řádu, který by se vztahoval na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, kraji, obcemi a svazky obcí. Pro dosažení jednotné úpravy se navrhuje, aby byl tento pracovní řád vydán jako prováděcí právní předpis (čl. 79 odst. 3 Ústavy České republiky).

Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřizovaných obcí, svazkem obcí, krajem a Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy bude blíže rozvádět v souladu s právními předpisy ustanovení zákoníku práce a upravovat některé podrobnosti pracovněprávních vztahů podle zvláštních podmínek ve školství, zejména rozvržení pracovní doby včetně její náplně, vymezení přímé pedagogické činnosti a prací souvisejících, dozor nad nezletilými dětmi a žáky, zásady pro čerpání dovolené na zotavenou, problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ohledem na zabezpečení výchovy a vzdělávání dětí, žáků a studentů

K bodu 4

Kvalita vzdělávacího systému úzce souvisí s kvalitou odborné úrovně pedagogických pracovníků. Rozvoj pedagogických věd a výzkum sebou přináší stále nové poznatky, které je potřeba uplatňovat v každodenní praxi pedagogů (práce s dětmi, žáky a studenty se specifickými vzdělávacími potřebami a jejich integrace do škol běžného typu, práce s moderními informačními technologiemi, poznatky potřebné k včasnému odhalování negativních jevů ohrožujících zdravý vývoj dětí, žáků a studentů apod.). Na pedagogické pracovníky jsou kladeny stále větší nároky, a proto je třeba vytvořit jim podmínky pro vzdělávání a prohlubování dosažené kvalifikace. Navrhuje se proto upravit v § 141a zákoníku práce volno k individuálním studijním účelům pro pedagogické pracovníky k prohlubování jejich kvalifikace v rozsahu 6 pracovních dnů. Doba strávená čerpáním tohoto volna se bude považovat za výkon práce a pedagogickému pracovníkovi za něj bude příslušet plat (§ 111 odst. 2 a § 126 odst. 2 zákoníku práce).

K § 38

Navrhuje se, aby se do doby vydání nového pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení zřizovaných MŠMT, krajem, obcí a svazkem obcí podle § 37 (bod 3) postupovalo podle zmocňovacího ustanovení § 58 písm. b) dosavadního školského zákona,

podle kterého ministerstvo vydává s předchozím souhlasem příslušných odborových orgánů pracovní řády pro pedagogické pracovníky a ostatní pracovníky předškolních zařízení, škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem, kraji a obcemi.

K § 39

Zákon se bude vztahovat i na pedagogické pracovníky ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Navrhované ustanovení sleduje soulad se zákonem č. 109/2002 Sb., v ustanovení, které se týká pedagogických pracovníků v těchto zařízeních.

K § 40

Navrhovaným ustanovením se mění zákon o platu.

K bodu 1

Zavádí se nový příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah – smyslem tohoto ustanovení je „zlegalizovat“ dosavadní praxi, kdy přímá pedagogická činnost, kterou vykonávali pedagogičtí pracovníci v rámci pracovní směny nad ředitelem stanovený rozsah byla posuzována a odměňována jako práce přesčas, i když se o práci přesčas ve smyslu § 83 odst.6 zákoníku práce nejedná, nebo byla odměňována formou osobního příplatku nebo odměn, tj. nenárokových složek platu.

K bodu 2

Zavádí se nový „specializační příplatek“ pro pedagogický pracovníky, kteří budou vedle přímé pedagogické činnosti“ vykonávat i další specializované činnosti (např. specialista informačních a komunikačních technologií, specialista zaměřený na protidrogovou prevenci, specialista prevence sociálně patologických jevů). Výkon těchto specializovaných činností vyžaduje nejen náročnou přípravu pedagogů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ale také jejich zvýšenou pracovní zátěž, a proto se pro ně navrhuje měsíční příplatek ve výši 1000-2000 Kč. Tito specialisté musí působit na každé škole a nelze přijmout argument, že lze jejich činnost odměňovat formou osobního příplatku popř. odměn, tj. nenárokových složek platu, neboť jejich přiznání i výše je plně v kompetenci zaměstnavatele (ředitele školy).

K bodu 3

Dále se v § 23 ruší zmocnění k vydání právního předpisu, kterým se stanoví rozsah přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků.

K § 41

Účinnost stěžejních školských právních předpisů je nutno vázat k počátku školního roku. Proto se účinnost zákona navrhuje od 1. 9. 2004, a to shodně s předpokládaným dnem nabytí účinnosti zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

V Praze dne 1. prosince 2003

Předseda vlády:

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy: